

EGYETEMI ÉLET

- **Modellváltás: kifizetődő teljesítmény**
- **A Zeneművészeti Kar napja**
- **Must, mi következik**
- **Csak a DEAC!**

XI. ZÖLD BÖRZE

OLVASS MINKET DIGITÁLISAN IS!
Archív lapszámok: unideb.hu/hu/egyetemi-elet
facebook.com/egyetemielet/

HÍREK

Óvintézkedések.....	4
Legjobbak között	4
Tisztelet a névadónak.....	4
Díjazottak	5
Keresztfélév.....	5
Megemlékezés	5
Látogatási tilalom	5

HÁTTÉR

Modellváltás: kifizetődő teljesítmény.....	6
A mobilitás hete	8
GTK – MÉK: együtt a csapat.....	9
Tartalékosként a haza szolgálatában	10
A Zeneművészeti Kar napja	11

ZOOM

XI. Zöld Börze – Zöldítsd a várost!.....	12
Fedezd fel Debrecen utcáit!.....	14

ZÖLDEBBÍTŐ

A DEHÖK Hallgatói Környezetvédelmi Bizottság hírei.....	16
---	----

SZÉP-SZELET

Almássy Lehel fordítása: Mary Shelley: Frankenstein 13. fejezet (részlet)	18
---	----

NÉZŐPONT

A szegény sorsból indulók esélyei	19
Vallási közösség mint integrációs tényező.....	19
Must, mi következik	20
KULTopik: KULter stART díj, 100 ezer költő a változásért	22

DE-FICIT

Turizmus itthon és a világban a koronavírus idején	24
--	----

SPORT

Még keresik a megfelelő formát.....	26
Csak a DEAC!	28
A tabella negyedik helyén kosárlabdázóink.....	29

CUCU

.....	30
-------	----

Tarts ki, Egon!

Hejderics Egon mindig tudta, hogy nem ott kellene lennie, ahol van. Örök-ké elégedetlen volt életével, az egyetem első három évében állandóan szakot váltott, mert mindig másban vélte megtalálni élete értelmét, élete célját. Egyvalami, helyesebben egyvalaki mellett tudta csak magát elkötelezni. A barátnője volt az a személy, aki évek óta társa volt.

Látva nyughatatlan barátja vergődését, ő javasolta, hogy menjen el dr. Esztráczki Elemér „Kötelezd el magad, tarts ki, tarts velem!” címen futó életvezetési kurzusára. Egon fejet hajtott szerelme kívánsága előtt, és belevágott a dologba.

Fél év elteltével az addig csapongó fiatalember teljes átalakuláson ment keresztül. Levizsgázott minden tárgyból, minden reggel ugyanakkor kelt, minden este ugyanakkor tért nyugovóra, mindig ugyanott vásárolt, sőt ugyanazt ette, rendszeresen sportolni kezdett, és könyvet is írt a vele történekről. Úgy tűnt hát, hogy minden helyrejutott életében, családja is örült, hogy jobban tud koncentrálni a kitűzött célokra.

Csak a barátnője szomorkodott, mert Egon amolyan igazán unalmas figurává vált. Mi ebből a tanulság? Változzunk, ha kell, de csak előnyünkre!

Sóskúti Botond

Egyetemi Élet, a Debreceni Egyetem lapja

– A Debreceni Egyetem megbízásából kiadja a Debreceni Campus Nonprofit Közhasznú Kft. –

Főszerkesztő: Ölveti László – Állandó munkatárs: Csontos Máté, Papp Gréta, Juhász Tibor, Vona Lilla, Kovács Miklós, Lóki Viktor –

Tördelő: Barna Ildikó – Levélváltás: KEBO PRINT – Nyomda: Vider-Plusz Bt. – Terjesztés: CAMPUS ELEVEN –

ISSN 0230 7731 – Megjelenik kéthetente 4000 példányban – A szerkesztőség levelezési címe: DE Oktatási Központ, 4032 Debrecen, Nagyterdei körút 94. –

A szerkesztőség telefonszáma: (30) 7598072 / 58072 – A szerkesztőség e-mail-címe: egyetemielelet@pszk.unideb.hu – www.unideb.hu

Az Egyetemi Élet archív számai elérhetők: <http://www.unideb.hu/hu/egyetemi-elet> – Hirdetésfelvétel: 06-(30)-638-5073

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Óvintézkedések

A koronavírus terjedésének lassítására november 2-től újabb óvintézkedéseket vezetnek be a DE-en. A maszkviselés és kézfertőtlenítés mellett az egyetemi vezetés arra kéri a munkatársakat, hogy a megbeszéléseket lehetőség szerint online tartsák. Novembertől az oktatási helyiségekbe történő belépést eseti jelleggel lázmérés előzheti meg. Az egyetemi vezetés azt kéri a dolgozóktól, hogy a fontos és halaszthatatlan megbeszéléseket online lebonyolítással tervezzék, a közvetlen kontaktusokat csak kisszámú résztvevő esetén szervezzék személyes jelenléttel. A sport- és vendéglátás/étkezési célú terekben a korábbi körlevélben kiadott szabályok érvényesek: corona.unideb.hu.

A legjobbak között

Megőrizte előző évi ötödik pozícióját a felsőoktatási intézmények gyakorlóiskoláinak rangsorában a DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája. Az ország legjobb száz középiskolájának listáján a 38. lett a DE gyakorlója. A HVG Középiskola – 2022 című kiadványának szerkesztői a rangsor összeállításakor a nappali tagozatos tizedik évfolyamos diákok körében 2020-ban matematikából és szövegértésből elvégzett kompetenciamérések eredményeit, a nappali tagozatosok érettségi eredményeit matematikából, magyar nyelvből és irodalomból, történelemből és idegen nyelvből, valamint a felsőoktatási felvételin egyetemre-főiskolára bejutott diákok átlagpontszámát vették figyelembe.

Tisztelet a névadónak

A Debreceni Egyetem október 29-én megemlékezéssel és koszorúzással tisztelgett gróf Tisza István előtt, halálának 103. évfordulóján. Bartha Elek oktatási rektorhelyettes felidézte, hogy 1921-ben Tisza István nevét vette fel az egyetem, amelynek alapításában múlhatatlan érdemeket szerzett, és amelyre élete egyik legnagyobb eredményeként tekintett. Kultusza ettől fogva az egyetemen és Debrecen városában fokozatosan nőtt, számos elemmel gazdagodott. Bartha Elek hozzátette, hogy 1945-től fordulat állt be Tisza István megítélésében, amikor az uralomra törő kommunista ideológia az ő szellemi örökségének megsemmisítését tűzte ki célul, és igyekezett mindent megszüntetni, ami vele kapcsolatos volt. Majd később, az ezredforduló éveiben a mártír miniszterelnök örökségéhez való viszony alapjaiban átértékelődött, kultusza újjáéledt. Tisza István 1903 és 1905, majd 1913 és 1917 között volt Magyarország miniszterelnöke. 1918. október 31-én otthonában merénylet áldozata lett.

– Tisza István gróf szomorúan rövid élete rendkívül gazdag pályával párosult. Szigorú neveltetésének köszönhetően páratlan munkabírással, kitarással közelített minden ügryhöz, melyet feladatául kapott vagy választott – mondta el Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumának elnöke. Kossa György emlékeztetett, hogy Tisza István életében a politikai szerepvállalás mellett fontos szerepet töltött be a tudományok és a tudás tisztelete. 18 évesen már jogi diplomát szerzett, később az MTA tagja lett. A gazdasági életben is kiemelkedő szerepet vállalt, több kereskedelmi és ipari vállalat igazgatóságának volt a tagja, sok energiát fektetett a Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank alapításába, melynek elnöke lett. – Sosem a népszerűség hajhászása vezérelte, önként vállalta a legnehezebb feladatokat is, nem hátrált meg, nem hitt a szóbeszédeknek, a tettek győzték meg mindenről – mondta a kuratórium elnöke. Az évforduló alkalmából az intézmény „Gróf Tisza István a Debreceni Egyetemért” címmel egy kiadványt is megjelentetett.

Megemlékezés

Halálának évfordulóján koszorúzással emlékezett a Debreceni Egyetem a Főépület előtt álló szobornál Klebelsberg Kunó egykori vallás- és közoktatásügyi miniszterre október 13-án. – Rengeteget tervezett és rengeteget elért. Jól érzekelte, hogy az oktatás, a kutatás, a kultúra, a szolidaritás, az összefogás és a munka az alapja egy társadalom felemelkedésének. Ő ennek érdekében mindent meg is tett, hiszen tevékenykedése alatt megalkotta azon jogszabályokat, melyek lehetőséget adtak arra, hogy kellő forrás, infrastruktúra és humán erőforrás álljon rendelkezésre. Tevékenyen részt vett a debreceni, a szegedi és a pécsi tudományegyetem szervezésében és felépítésében. Ő egy igazi államférfi és egy hazafi volt, akit Debrecen egyeteme 1927-ben díszdoktorává avatott – mondta el Kossa György, a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumi elnökének ünnepi beszédében.

Díjazottak

A Debreceni Egyetem több oktatója, kutatója is kitüntetést vehetett át az október 23-ai nemzeti ünnep alkalmából. A miniszteri, illetve önkormányzati díjakkal a kiemelkedő szakmai tevékenységet ismerték el. Nagy István agrárminiszter Pro Aquacultura Hungariae Díjat adományozott Szűcs Istvánnak, a DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet intézetigazgató egyetemi docensének. Debrecen város önkormányzatának ünnepségén Papp László polgármester adta át a város idei díjait. A közgyűlés Debrecen Város Csokonai-díja kitüntetést adományozott Váradi Juditnak, a DE ZK egyetemi docensének és Szirák Péter irodalomtörténésznek, a DE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet egyetemi tanárának. Debrecen Város Hatvani-díját vehette át Bognár László, a DE KK Idegsebészeti Klinika klinikaigazgatója, tanszékvezető egyetemi tanár és Kalmár Ferenc, a DE Műszaki Kar egyetemi tanára.

Látogatási tilalom

A romló járványhelyzet miatt október 26-tól látogatási tilalmat rendeltek el a Debreceni Egyetem Klinikai Központjában. Van azonban néhány kivétel, amit az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény – a kapcsolattartáshoz való jog – vonatkozó rendelkezései biztosítanak. A súlyos állapotú betegek esetén az általuk megjelölt személy, a kiskorú beteg szülője, illetve törvényes képviselője, a vajadás és a szülés alatt a szülő nő által megjelölt nagykorú személy, a beteg vallási meggyőződésének megfelelő egyházi személy vagy vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja látogathatja a beteget. Kizárólag egészséges személy látogathat fekvőbeteget, egy beteg egyszerre egy látogatót fogadhat. A látogató minden esetben köteles maszkot viselni.

Keresztfélév

A Debreceni Egyetemen idén is hat kar hirdetett képzéseket a 2021-es keresztféléves felsőoktatási felvételi eljárásban. A jelentkezők a Bölcsészettudományi Kar, a Gazdaságtudományi Kar, az Informatikai Kar, a Mezőgazdaság-, Élelmiszer- és Környezetgazdálkodási Kar, a Műszaki Kar, valamint a Természettudományi és Technológiai Kar mesterképzései közül választhatnak. A Debreceni Egyetemen összesen 2081 férőhelyet hirdettek meg az eljárás során, ebből 70 a Gazdaságtudományi Kar képzéseit választók számára a Debreceni Egyetem Szolnok Campusán érhető el.

www.unideb.hu ■ facebook.com/egyetemielet

Modellváltás: kifizetődő teljesítmény

Egyedülálló egyetemi bérfeljesztést jelentett be a Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány kuratóriumának elnöke, Kossa György. A kuratórium döntése alapján a Debreceni Egyetemen a felsőoktatási alaptevékenységeket és azok kiszolgáltatását végző 4075 munkavállalónak nő a fizetése – egyes munkakörökben akár 80%-kal.

– A modellváltásnak köszönhetően olyan új bérstratégiát fogadhattunk el, amely az oktatási-kutatási tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó munkakörökben jelentős fizetésemelést jelent, ugyanakkor a teljesítményt is figyelembe veszi. A kétlépcsős bérfeljesztési program során történelmi mértékű, kiemelkedő bértömegfejlesztés valósul meg az érintett dolgozói körben a Debreceni Egyetemen. Ennek lehetőségét a 2021 augusztusától életbe lépett alapítványi működés és az azzal járó finanszírozás mellett a Debreceni Egyetem elmúlt években nyújtott teljesítménye teremtette meg. Az új, az oktatás és kutatás alaptevékenységgel összefüggő bérstratégia két fontos pillére a mérhető közösségi, azaz intézményi és az egyéni teljesítmény. A Gróf Tisza István Debreceni Egyetemért Alapítvány Magyar Állammal 2021 szeptemberében megkötött szerződése öt évre biztosítja az egyetemi finanszírozás kereteit és összegét, melynek fontos feltétele, hogy az intézmény elérje a megállapodásban rögzített képzési, tudományos, valamint az ágazati mennyiségi és minőségi indikátorokat – közölte Kossa György.

A kuratórium elnöke elmondta: mivel az egyetem alaptevékenységét és a teljesítendő célokat az oktatók–kutatók–tanárok munkája alapozza meg, ezért az alapítvány Kuratóriuma esetükben kiemelt bérintézkedést fogadott el az egyetem vezetésének előterjesztése alapján, amelyet előzetesen egyeztettek az érintett munkavállalói érdekképviseletekkel (Szakszervezet, Üzemi Tanács).

– Minden felsőoktatási oktatást-kutatást kiszolgáló munkavállalói csoportban kétkörös bérintézkedés lesz. Az első körben 2021. szeptember 1-i hatállyal a munkavállalói csoportoknál eltérő mértékű, alapbérbe beépülő fizetésemelésről döntöttünk, míg a második körben 2022. január 1-től teljesítményalapú bérkiegészítést vezetünk be, amely egy éves határozott időre adható, az egyéni érvényes féléves felülvizsgálati előírással. Egy év után, 2023-tól ennek a bérelemnek a folytatása az elért egyetemi teljesítménytől és az azzal kapcsolatos egyetemi forrásoktól, egyéni mértéke pedig a teljesítményértékeléstől függ – fejtette ki Kossa György.

Bács Zoltán kancellár kiemelte: a legnagyobb arányban az Nftv-ben meghatározott oktatói és kutatói munkakörök bértábláiban legalacsonyabb bruttó bérrel szereplő tanársegédek, adjunktusok, tudományos segédmunkatársak és tudományos munkatársak, valamint a felsőoktatási tanári munkakörben foglalkoztatottak fizetése nő az új egyetemi oktatói, kutatói és tanári intézményi bértábla szerint.

– A kisebb beosztásban dolgozó, elsősorban pályakezdő munkavállalók, így a tanársegédek és adjunktusok esetében a szeptembertől érvényes ideai alapbérbe beépülő fix emelés és a januártól életbe lépő határozott idejű teljesítményalapú bérkiegészítés együttes mértéke eléri a korábbi oktatói bértáblához képest a 80%-ot. Például egy egyetemi tanársegéd jelenlegi bruttó bére

(221.800) 2022. januárjától, a második lépcső után 400.000 forintra, míg az adjunktusoké (277.200) 500.000 forintra emelkedik. A docensek esetében 49-55%, az egyetemi tanároknál az eredeti alapbérre vetítve 44% lesz az emelés mértéke. A módszertannak köszönhetően a béröllő nem nyílik tovább, és perspektivikus bérmodell válik elérhetővé az oktatók, kutatók, tanárok részére a Debreceni Egyetemen, nem beszélve arról, hogy többletmunkával (pl. pályázati projektek) továbbra is többletjövedelem érhető el, valamint megmarad a közvetlen munkáltatói elismerések rendszere – sorolta a kancellár.

A karok, a központi szolgáltató és funkcionális szervezeti egységek nem oktató-kutató munkavállalóinak béremelése első körben alapbérre vetítve 11-18% közötti sávban változik úgy, hogy az alacsonyabb jövedelmű dolgozók nagyobb arányú emelésben részesülnek. Az első kör esetében is szeptember 1., a második pedig január 1-től lesz érvényes, ez utóbbi határozott idejű teljesítményalapú bérkiegészítésként. A könyvtár főigazgatója a könyvtári dolgozókra a specialitásokat figyelembe vevő saját modellt alkalmazhat. 2022-ben az intézményi felsőoktatási teljesítménycél elérése esetén év végén 1 havi juttatás, azaz 13. havi alapbér is elérhetővé válik az említett dolgozói körökben.

Az egyetemi köznevelési intézmények pedagógus dolgozói esetében továbbra is életpályamodell lesz érvényes. A Kormány bejelentette, hogy esetükben 2022 januárjától lesz béremelés, ugyanakkor számukra a Debreceni Egyetem szeptember 1-től előre hozottan az alapbérre vetítve 10% többletjövedelmet biztosít december 31-ig, emellett további 5%-os minőségi juttatási keret felett rendelkezhetnek az intézményvezetők a 2021. szeptember-december közötti időszakot illetően. Ugyanez érvényes a köznevelési intézmények és a bölcsőde nem pedagógus dolgozóira is.

A bérfeljesztések fedezetét részben a modellváltó egyetemnek számára elérhető új állami közfeladat-finanszírozási rendszer, részben az egyetem saját bevételei biztosítják. A bérfeljesztés első ütemében meghatározott emelt összegű fizetést visszamenőleg, szeptember 1-től – a munkaszerződéseket érintő adminisztratív folyamatot követően – novemberben kapják meg az érintettek. A második ütemű, az intézmény által 2022-re megelőlegezett, teljesítményalapú bérnövekményt pedig a januári fizetésekkel, februártól utalják majd a több mint négyezer dolgozónak.

Forrás: DE Sajtóiroda, hirek.unideb.hu

**Személyes és online
Mentálhigiénés Konzultációs
Szolgálat**

Ismét fogadjuk személyesen is a hallgatókat, valamint továbbra is biztosítjuk az online konzultáció lehetőségét a különböző felületeken (Skype, Viber stb.)

E-mail-es bejelentkezés: demekkonz@unideb.hu

Személyes konzultáció esetén kérjük a megfelelő higiéniai szabályok betartását!

Forduljon hozzánk bizalommal!

Megújult online elérhetőségeink

Egyetemi honlap:
<https://demek.unideb.hu/>

Facebook oldal:
<https://www.facebook.com/demekdebrecen>

Dolgozói e-mail cím:
demek2@unideb.hu

Hallgatói e-mail cím:
demekkonz@unideb.hu

Forduljon hozzánk bizalommal!

**Személyes és online
pszichológiai konzultáció a
Debreceni Egyetem dolgozói
számára!**

Ismét fogadjuk személyesen is a dolgozókat, valamint továbbra is biztosítjuk az online konzultáció lehetőségét a különböző felületeken (Skype, Viber stb.)

E-mail-es bejelentkezés: demek2@unideb.hu

Személyes konzultáció esetén kérjük a megfelelő higiéniai szabályok betartását!

Forduljon hozzánk bizalommal!

University of Debrecen Mental Health Center
Mentalconsult
Mental Health Counselling at the University of Debrecen for
English Speaking International Students

If you are in need of some assistance regarding family and relationship problems, conflictual situations, adaptation difficulties or other challenging topics we are here to help!
The University's Mental Health Center provides mental health counselling by mental health professionals for international students.
Our service is free of charge and anonymous.
Feel free to contact us at: mentalconsult@unideb.hu

A mobilitás hete

„A kalandok a komfortzónádon kívül kezdődnek” – hirdették az idei #Erasmusdays rendezvényein. A Debreceni Egyetem campusain három napon át népszerűsítették a mobilitást, a különböző programokat és a külföldi tanulmányi lehetőségeket.

A Külügyi Bizottság és a Nemzetközi Iroda által szervezett programok célja, hogy tájékoztassa a hallgatókat a külföldi mobilitási lehetőségekről, legyen az tanulmányi részképzés, szakmai gyakorlat, önkénteskedés, vagy éppen nyári egyetem.

Október 12-én, kedden reggel az Erasmus Reggelivel kezdődött el a programsorozat az Egyetem téri és a Böszörményi úti campuson. A rendezvényen felállított standoknál egy reggeli mellett tudhattak meg többet a mobilitási programokról a külföldi tapasztalatszerzésre nyitott hallgatók. A szervezők felhívták a figyelmet a megújult Erasmus+ programra is, melynek hívószavai: a digitális mobilitás, a zöld mobilitás, illetve az inkluzivitás. Ez azt jelenti, hogy a program igyekszik támogatni azt, hogy minél fenntarthatóbb módon utazzanak a résztvevők, és minél szélesebb réteg számára elérhetőek legyenek az Erasmus által kínált opciók. Ami a digitális részét illeti: újdonság az is, hogy mostantól nem jár papírmunkával a pályázati dokumentáció, minden részfolyamat elektronikus úton zajlik.

Szerdán este a Mobility Cafével folytatódott a programsorozat a Sesztina-villában, ahol egy kerekasztal-beszélgetést hallgathattak meg az érdeklődők. A beszélgetést Horváth Eszter, a Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzat Külügyi Bizottságának Kiutazó Hallgatókért felelős alelnöke koordinálta. Jánosy Orsolya, a Nem-

zetközi Iroda vezetője, valamint Gara Péter, intézményi Erasmus koordinátor tájékoztatta a résztvevőket az ösztöndíjprogramok alapvető különbségeiről, a pályázás menetéről és feltételeiről, a külföldön való tartózkodás időtartamáról, és szakmai gyakorlatokról. Szó esett arról is, hogy a külföldi tanulmányutakkal milyen előnyökre tehetnek szert a hallgatók a munkaerőpiacon. A beszélgetést tovább színesítette, hogy egy Finnországból hazatérő hallgató mesélt saját élményeiről és tapasztalatairól.

A mobilitási hét záró és egyben legfontosabb eseménye a Külügyi Börze volt. Október 14-én, csütörtökön délelőttől kora délutánig mindenkit szeretettel vártak a szervezők az Egyetem Főépületében. A rendezvényt Bartha Elek oktatásért felelős rektorhelyettes és Jánosy Orsolya, a Nemzetközi Iroda vezetője nyitotta meg. Köszöntőjükben mindketten kiemelték: igazán várták már, hogy ez a két évtizede tartó hagyomány folytatódhasson az elmúlt évek kényszerű csendje után.

A hallgatók mintegy 15 kiállító standjánál informálódhattak az ösztöndíj-lehetőségekről. Egy napra kitelepült többek között az American Corner, a Camp Leaders Hungary, a Resort Leaders és a Tempus Közalapítvány. A nap során tájékoztató előadásokra is sor került a Főépület termeiben, valamint kvízzel és nyereményjátékokkal ösztönözték a Külügyi Bizottság tagjai a látogatókat, hogy minden standot végigjárjanak.

Az idén a szervezők saját weboldalukra töltötték fel a tájékoztató anyagokat, amelyek továbbra is elérhetőek a www.debrecen.esn.hu oldalon. További információkért minden hallgató tájékozódhat a Bizottság Facebook-oldalán, illetve kérdéseikkel bátran fordulhatnak a tagokhoz.

DEHDK Sajtóiroda – Óvári Anna, fotó: Kuti Gergő

GTK – MÉK: együtt a csapat

Október 18-án tartották a Gazdaságtudományi és a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi-, és Környezetgazdálkodási Kar közös Kari Napját. Az elmúlt évekkel ellenben ezúttal egynapos volt az eseményűs rendezvény.

Az eddigi gyakorlattól eltérően, idén közösen szervezte meg a Gazdaságtudományi Kar és a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi-, és Környezetgazdálkodási Kar főzéssel és focibajnoksággal egybekötött Kari Napját az egyetem Agrártudományi Centrumán. Az „összevonásra” a vírushelyzet miatt volt szükség. A hatályos egyetemi járványügyi korlátozások értelmében, csak a belső tereken volt kötelező a maszkviselés, a rendezvényre belépni kizárólag a vírus elleni védetség igazolásával lehetett. A délután 14:00 órakor kezdődő, rendhagyó „tanítási nap” kimondottan keresett volt, hiszen már kapunyitáskor hosszú sorokban álltak a hallgatók a beléptető sátraknál.

A Kazánház Egyetemi Klub melletti parkolóban rendezett főzésre több százan voltak kíváncsiak, a focibajnokságra nyolc csapat nevezett. A szórakozóhely belső terén sörpongversenyen, csocsó- és FIFA-bajnokságban lehetett részt venni, illetve különböző szakmai információkhoz juthattak a résztvevők. Az előzetesen kiadott hirdetésben felhívták a figyelmet, hogy a nap elsődleges szempontja, hogy a Felezésen és a Sárguláson kívül is alkalmat adjon hallgatóknak és oktatóknak az önfeléd együttlétre.

„Az egész rendezvénynek az a célja, hogy közelebb hozza egymáshoz az órai keretek között talán nem túl gyakran találkozó hallgatókat. Bár az egyetemről bárki jelentkezhetett a Kari Napra, zömében GTK-s és MÉK-es egyetemi polgárok vannak jelen. A legfontosabb az, hogy akár gólyatábor után, akár utolsó félév előtt

újabb ismeretségek is születhessenek, és később még akár közösen is lehessen majd dolgozni, egymásnak segíteni” – mondta Hegedűs Tibor, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Hallgatói Önkormányzatának elnöke.

Valamennyi program telt házas volt, a műfüves focipálya lelátóján jó néhány szurkoló is összegyűlt, a zenés főzés helyszínén, a bográcsok között pedig szinte mozdulni sem lehetett az érdeklődők és az ifjú szakácsok között, sörpongozni pedig végül csaknem húsz csapat állt ki. A Kari Nap közös, hajnalig tartó partival zárult, amelynek a Kazánház adott otthont. A délután kapott karszalaggal a bulin ingyenesen vehettek részt a hallgatók.

Az idén a Kari Nap keretein belül a szervezők adománygyűjtést szerveztek az „Együtt az Állatokért” Állatvédő Közhasznú Egyesület – Debrecen számára. Az adománygyűjtésben szép számmal vettek részt a Karok vezetői, és a hallgatók is. Az összegyűlt adományok átadására a jövő hét folyamán kerül sor.

DEHDK Sajtóiroda – Barna Márton, fotó: Kuti Gergő

Tartalékosként a haza szolgálatában

Folyamatosan fejlődik a Magyar Honvédség Önkéntes Tartalékos Rendszere, melyben nagy szerepe van a felsőoktatásban tanulóknak, így a Debreceni Egyetem hallgatóinak is.

A toborzók évek óta rendszeres résztvevői az egyetemi rendezvényeknek, és gyakran települnek ki a campusokra is, hogy a tartalékos szolgálatról beszélgessenek a fiatalokkal. A kifejezetten nekik szóló lehetőségekről Tóth Imre őrnagyot, a debreceni 3. Hadkiegészítő és Toborzó Iroda vezetőjét kérdeztük.

– *Mit jelent tartalékos katonának lenni?*

– A Magyar Honvédség 2011 óta folyamatosan fejleszti a tartalékos rendszerét, jelenleg több mint tizenegyezer tartalékosa van. A hallgatói jogviszonnyal rendelkező fiataloknak alapvetően két szolgálati formát szoktunk ajánlani: az egyik a műveleti, a másik a területvédelmi tartalékos szolgálat. Mindkettő jól összeegyeztethető a tanulással, és természetesen pénz is kereshetnek a fiatalok.

– *Milyen katonai feladatokban vehetnek részt?*

– A katonai alapkiképzést követően a legkülönbözőbb feladatokban próbálhatják ki magukat. A veszélyhelyzet időszakában például a védekezésbe is aktívan bevontuk őket, segítettek az épületek fertőtlenítését, illetve részt vettek az egészségügyi rendszer támogatásában. Közreműködhetnek határvédelmi feladatokban, és segíthetik az alakulatok mindennapi munkáját is, Debrecenben az MH 5. Bocskai István Lövészdandárnál vagy az MH 24. Bornemissza Gergely Felderítő Ezrednél.

– *Népszerű a tartalékos szolgálat a fiatalok körében?*

– Szerencsére sokan vannak, akik érdeklődnek a honvédelem ügye, a katonák feladatai iránt. Azt tapasztaljuk, hogy a juttatásokon túl a kíváncsiság és a tenni akarás is vezérli a jelentkezőket. A Debreceni Egyetem mindig támogatta a Magyar Honvédség toborzóit, így nem véletlen, hogy az elmúlt tíz évben nagy számban jelentkeztek hozzánk debreceni hallgatók. Az ő kiképzésük, felkészítésük, alkalmazásuk rugalmasan, tanulmányaikhoz igazodva történik, mellyel hatékonyabban valósulhat meg a fiatalok honvédelmi szerepvállalása.

– *Hol lehet bővebb tájékoztatást kapni, jelentkezni?*

– Személyesen Debrecenben, a Péterfia u. 58/a szám alatti toborzóirodában várjuk az egyetemistákat, de kapcsolatba léphetnek velünk a +36 30/815-0998, és a 06-52/314-200-as telefonszámokon, vagy a hajdu.toborzo@mil.hu e-mail címen is. Aki online szeretne tájékozódni, az megteheti a www.iranyasereg.hu oldalon, ahol a jelentkezését is leadhatja. Igyekszünk részesei lenni az őszi szemeszternek, így állásbörzéken, Kari Napokon, illetve az egyetem területén időszakosan felállított mobil toborzópontokon is informálódhatnak a hallgatók.

*fotó: Magyar Honvédség archív,
Kertész László, Gál József tartalékos százados*

A Zeneművészeti Kar napja

Idén újult erővel startolt el a Zeneművészeti Kar Önkormányzati Napja, melynek keretein belül felavatták a gólyákat és a másodéveseket. Jó zene, nagyszerű hangulat és káprázatos programok várták a hallgatókat.

Október 20-án pizsamában indították a napot a Zeneművészeti Kar gólyái az Önkormányzati Napon. A felsőbb évesek már reggel 8 órakor teával, lekváros, illetve zsíros kenyerekkel várták reggelizni a hallgatókat. Ezután következett az elmaradhatatlan gólyaeskü a Liszt-teremben, a hagyományokhoz híven pizsamában, mely ismét méltóan indította ezt a különleges napot a fiatal zenészek számára. Lakatos Péter, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának dékánja idén is tanítási szünetet rendelt el, és átnyújtotta a Kart jelképező kulcsot, ami által az intézmény irányítását újra megkapta egy napra a Kar Hallgatói Önkormányzata.

Az egész napos eseménysorozat a DEAC-pályán kezdődött focimeccsekkel, majd a regisztrációhoz kötött főzőversennyel

folymatódott az udvaron, ami újdonságnak számított ezen az éven. Számos hallgató jó hangulatban főzte bográcsokban a chilis babot, amit a zsűrik később pontoztak is. Ezzel párhuzamosan délben megkezdődött az E-bajnokság, ahol többek közt Guitar Heróban és FIFA-ban is összemérhették tudásukat a résztvevők, de a kártyázás és társasjátékozás is folyamatos volt a folyosókon. Az ebéd és egy kis pihenés után a délután a kocsmasportok vetélkedőjével folytatódott, ahol lehetett nevezni pingpongra, csocsóra, dartsra, és az elmaradhatatlan sörpongra is.

Az évfolyamvetélkedő kora este vette kezdetét, mely során az elsőévesektől a végzősökhöz mindenki a saját évfolyamát erősítette a feladatokban tudásával, gyorsaságával és ügyességével. Az ezt követő eredményhirdetés után megkezdődhetett a nap és az est fénypontjaként a gólyaavató ceremónia, melynek keretein belül az elsőévesek, illetve a tavalyi kimaradásra tekintettel a másodévesek is a Kar teljes értékű tagjaivá válhattak. Bemutatkozással kezdődött az esemény, mely során az „Érik a szőlő” ismert dallamaira kellett a zenészeknek egy rövid bemutatkozást költeniük. Ezt több ügyességi feladat követte. A Zeneművészeti Kar Hallgatói Önkormányzatának elnöke, Varga Krisztián gondoskodott a jó hangulatról, töltötte be a műsorvezetői szerepet és vezényelte le az avató feladatait.

Az estet a már felavatott gólyák és a felsőbb évesek közös bulija zárta, amihez az egyik hallgató szintetizátorral és énekhangjával szolgáltatott retró zenét. Az egész napos családi rendezvény kiváló lehetőséget szolgáltatott az első- és másodévesek beilleszkedéséhez, az ismerkedéséhez, és mélyebb kapcsolatok kialakításához.

DEHDK Sajtóiroda – Pálkás Réka,
fotó: Kuti Gergő, Treszkai Eszter

XI. Zöld Börze - Zöldítsd a várost!

Október 20-án került megrendezésre a XI. Zöld Börze. A Zöld Börze a legkiemelkedőbb programjaink közé tartozik, éppen ezért nagy készülődés előzi meg. Tavaly az eseményt renthagyó módon online rendeztük, éppen ezért nagyon örültünk, hogy idén jelenléti formában tarthattuk meg. Természetesen a járványügyi előírásoknak eleget tettünk, az egyik tagunk az esemény során kifejezetten azért felelt, hogy ellenőrizze a résztvevők védettségi igazolványát és a maszkviselést, illetve maszkot és kézfertőtlenítőt is biztosítottunk mindenki számára, aki esetlegesen nem rendelkezett ezekkel.

Rendkívül hálásak vagyunk, hogy a meghívott szervezetek közül idén is ilyen sokan elfogadták a meghívásunkat, és zökkenőmentesen ment az együttműködés. Ezúton is szeretnénk megköszönni mindannyiuk számára, hogy ilyen színvonalas és változatos programot valósíthattunk meg közös erővel!

2021-ben az alábbi 15 szervezet színesítette a Zöld Börzét:
 A Nagy Fivérek Méhészete,
 Tiszatáj Közalapítvány,
 Natúr Centrum webáruház és Karka ékszer,
 Ökováros Alapítvány,
 Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület,
 Green Drops Farm Kft.,
 Madárkórház Alapítvány,
 Rozka Alkotóműhely,
 Zöld Kör,
 Nagyerdei Kultúrpark Nonprofit Kft.,
 Future of Debrecen,
 Természetjár,
 DE-MÉK Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék,
 Cekker Bolt
 és a HungAIRy.

A program változatosságát a szervezetek és a bizottságunk által szervezett széles körű programelemek garantálták. Az aula közepén elhelyezkedő kreatív standnál a résztvevők „kiélhették” művészi hajlamukat: ahogy minden évben, idén is nagy sikert aratott a vászontáskafestés, ahol az egyszerű, mintákkal és feliratokkal ellátott táskáktól kezdve igazi műalkotások is születtek.

A méhviasszos frissen tartó kendő manapság a környezetvédő csoportok körében nagy népszerűségnek örvend, különféle workshopokon is találkozhatunk ezzel. Hasonló megfontolás mentén mi is arra jutottunk, hogy ezt a hosszú távon is jól hasznosítható eszközt osztjuk meg a résztvevőkkel. Szilágyi Péter, a bizottság elnöke jóvoltából kaptunk egy közel 3 kg-os méhviassz tömböt, amellyel jól

tudtunk gazdálkodni, így szerencsére sokan vihettek haza belőle. Nagy örömminkre a résztvevők körében is nagy volt az érdeklődés a méhviassos kendő készítése iránt, bár a programelem hatékonnyá tétele érdekében és tűzvédelmi okok miatt mi vasaltuk bele a viaszt a kendőbe. Ám azzal, hogy végigkövettük a folyamatot, a nézők is részesei lehettek az elkészítésnek.

A főbb programelemek mellett két nyereményjátékot hirdettünk meg. Az egyik nyereményjáték azon alapult, hogy az önként jelentkezőknek az újdonsült Környbiz Instagram kerettel kellett fényképet készíteniük, majd az elkészült fotót fel kellett tölteni Instagramra és betaggelni rajta a bizottságot. A másik játék keretein belül egy kvízt állítottunk össze, amelyben a kérdések a

megjelenő szervezetekhez kapcsolódtak. A kérdéseket felsorakoztató Google Forms linket a lelkes kitöltők egy QR-kódon keresztül tudták megnyitni, amely a bizottság pultjánál volt kihelyezve – kiemelt célunk volt, hogy ne papíralapon valósítsuk meg a kvízt, ezzel sugallva az érdeklődők számára, hogy a mai digitális világban milyen praktikus eszközökkel váltható ki a nyomtatás. A kvízt kitöltők között a szervezetek bőkezű felajánlásaiból összeállított nyereménycsomagokat sorsoltunk ki minden órában.

A Zöld Börzéhez továbbá csatlakozott egy fotópályázat, amelyre számos látványos és érdeklődő kép érkezett, amelyek bemutatták, hogyan érvényesül a természetközelség és a fenntarthatóság egy nagyvárosban belül. A közönségzavazás eredményeként a fotópályázat győztese Homoki Barbara lett, ezúton is gratulálunk neki.

Bár elsősorban a rendezvény célközönsége az egyetemi polgárok voltak, részt vettek középiskolai és általános iskolai csoportok is az eseményen. Különösen üdítő volt látni, hogy a fiatal korosztály is ennyire nyitott a fenntartható megoldások és a környezettudatosság felé.

A szokásokhoz híven idén is kiosztottuk a legjobb stand díjat a részt vevő szervezetek között. Ezt úgy oldottuk meg, hogy a szervezetekkel kapcsolatos kvíz végén egy kérdésben felmértük, hogy melyik stand nyerte el leginkább a résztvevők tetszését. A XI. Zöld Börzén a Zöld Kör – a Föld Barátai Magyarország tagja vitte el a díjat. Az általuk kínált programelemek között szerepelt a kerékpár, amely a mozgási energiával elektromos áramot generált, így működtetett egy villanykörtét. Ez a szerkezet jól reprezentálja, hogy mennyi erőbefektetéssel jár az energia előállítás, egyben felhívja a figyelmet arra, hogy becsüljük meg és ne pazaroljuk az áramot, és végképp ne hagyjuk feleslegesen áram alatt elektromos eszközeinket. Nem utolsósorban pedig említést kell tenni a Zöld Kör által szervezett kerekasztal-beszélgetésről, ahol a fenntarthatóságról és Európa jövőjéről tartottak egy diskurzust.

Ezek mellett számos további tényező járult hozzá a rendezvény sikeréhez, ezért nem maradhat említés nélkül az állatkavalkád sem: az MME és a Debreceni Állatkert képviselőinek jóvoltából az emberek találkozhattak számos különféle madárfajtól kezdve például kígyóval is, amely a bátor jelentkezők nyakában, akár egy mutató nyaklánc díszelgett. Valamint ide kell sorolnunk a Future of Debrecen jóvoltából megvalósított óránkénti nyereménysorsolást, aminek köszönhetően sokan vihettek haza magukkal egyszer használatos műanyag termékeket kiváltó kiegészítőket, vagy akár a HungAIRy Kahoot kvízét, amelyen keresztül érdekes információkat kaphattunk a légszennyezés problémájáról és annak lehetséges megoldásairól.

Bízunk benne, hogy mindenki számára maradandó élménnyé vált a XI. Zöld Börze, és sok hasznos tárggyal, illetve információval gazdagodott az esemény során. Továbbá köszönjük mindenkinek, aki részvételével fokozta a rendezvény jó hangulatát. Ugyanilyen lelkesedéssel és erőbedobással fogunk készülni számotokra jövőre is, egy év múlva találkozunk a XII. Zöld Börzén!

Márki Petra bizottsági tag,
fotó: DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság, Lóki Viktor

Fedezd fel Debrecen utcáit!

Tarts velünk egy rendhagyó virtuális városnéző túrán Debrecen utcáin, terein az ismert és kevésbé ismert épületek, rejtett kincsek nyomában! Kalauzod egy bölcsészből lett idegenvezető és egy hobbitós biológus lesz.

Korábbi sétáink alkalmával több olyan épületet is bemutatunk nektek, melyek a 20. század első évtizedeit jellemző nagyszabású építkezési hullámban épültek. Ilyen a Hatvan utca sarkán álló Püspöki Palota vagy a Kossuth és Piac utcák sarkán található Debreceni Első Takarékpénztár rózsaszín palotája. Mostani sétánk egy hasonló patinás épülethez vezet, ez azonban különbözik a többitől abban, hogy nem a belvárosban található, és abban is, hogy ez az épület szorosan kötődik egyetemünkhöz. Aktuális virtuális városnéző túránk főszereplője az Augustza Tüdőszanatórium.

Debrecen építéstörténetében kimagasló jelentőségűek a 19. század utolsó és a 20. század első évtizedei. Az első világháborúig tartó mintegy negyedszázadnyi időszakot jellemző hatalmas beruházási kedv számos olyan épülettel gazdagította a várost, melyek mind nagyságukban és díszítettségükben, mind formájukra és elhelyezésükre nézve elérték a korabeli modern nagyvárosok színvonalát, és a mai napig meghatározzák Debrecen látképét. Ennek az építkezési hullámnak a részeként épült fel az Augustza Tüdőszanatórium is a Nagyerdő területén, melynek megnyitását a 19. és 20. század fordulóján pusztító tuberculosishoz köszönhetjük. Az ország első tüdőszanatóriuma Budakeszin nyitott meg 1901-ben, ám a tbc Debrecenben is olyan nagy mértékben szedte áldozatait, hogy a helyiek részéről is felmerült az igény egy hasonló intézmény nyitására. A szanatórium építéséhez a város adott anyagi támogatást, és 30 hold földet a Nagyerdőn. A munkálatok 1909. elején kezdődtek el, a kész szanatóriumot 1914. áprilisában nyitották meg Augustza főhercegnő védnöksége

alatt, így az intézmény az ő nevét vette fel. Augustza főhercegnő mellszobra 2015. október 20. – születésének 140. évfordulója – óta áll az Augustza Klinikatelep parkjában.

Az Augustza Tüdőszanatórium – a kor többi épületéhez hasonlóan – egy neves budapesti építész, Jendrassik Alfréd tervei szerint épült. Jendrassik névéhez nemcsak a debreceni épület, hanem számos közkórház tervezése fűződik. Bár tervezett budapesti és vidéki bérházakat, villákat és templomot is, neve mégis a kórházépítéssel fonódott össze, hiszen főleg közegészségügyi építkezésekkel foglalkozott, és ő fogalmazta meg a modern kórházépítés alapelveit is.

A szanatórium életében már megnyitását követően változások léptek érvénybe. 1914. szeptemberében az épületet lefoglalták hadi sebesültek részére, és az eredetileg 175-re tervezett ágylétszámot 430-ra emelték. A háború befejezése után 1921-től

indult meg az orvostudomány az egyetemen, azonban a klinikai épületek a város nehéz gazdasági helyzete miatt nem készültek el időre, így az orvosi kar működéséhez igénybe vették az Augustus Szanatóriumot is. Ennek eredményeként a tüdőbetegség ellátása mellett belgyógyászati és sebészeti ellátás is megkezdődött az intézményben, és ez a profil később is megmaradt. A második világháborút követő gazdasági válság a szanatórium életére is nagy hatással volt, az intézmény állami kézbe került, és nevét Állami Tüdőbeteg Gyógyintézetre változtatták. Miután az intézetet 1955-ben a Debreceni Orvostudományi Egyetemhez csatolták, újabb névváltozás következett, először Tbc Klinikának, majd Tüdőgyógyászati Klinikának keresztelték. Az 1950-es évektől jelentős fejlődés indult meg az intézményben, megnyitott a Sebészeti Klinika, a III. Számú Belgyógyászati Klinika, később a

Szívsebészeti Klinika, és az intézmény a tudományos munkába és az orvostudományba is becsatlakozott.

Az ezredforduló újabb mérföldkövet jelentett az intézmény életében, hiszen az integrált Debreceni Egyetem megalakulásával a volt Debreceni Orvostudományi Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrummá alakult, és ezzel csaknem egyidejűleg a Szív- és Tüdőgyógyászati Klinika is kettévált Tüdőgyógyászati Klinikára és Kardiológiai Klinikára. A tbc elleni küzdelemben szép sikereket ért el az Augustus Tüdőszanatóriumából így jött létre mára öt korszerű és nemzetközileg elismert egyetemi klinika, melyek már a 21. század igényeinek és követelményeinek megfelelően végzik gyógyító, tudományos és oktató munkájukat, mindezt részben egy több mint 100 éves patinás épület falai között.

Erdei Nóra, fotó: Löki Viktor

TERMÉSZETESEN

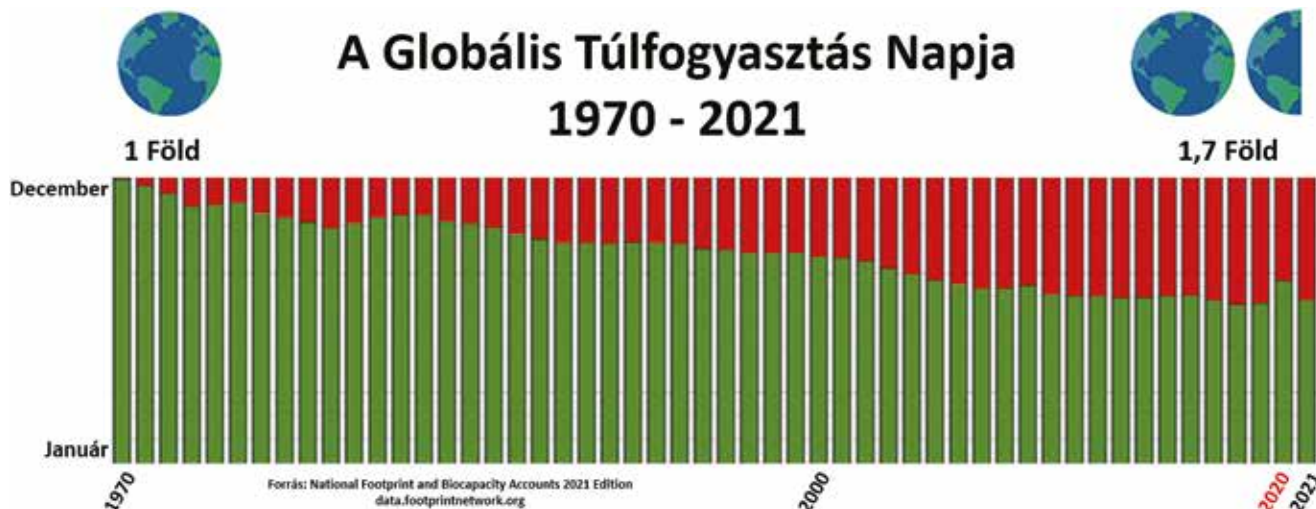
Ember és természet – a túlfogyasztás csapdája

A Föld népességének növekedése, valamint az átlagos élet-színvonal fokozatos emelkedése következtében az elkövetkező évtizedekben világszinten az energia-, a víz- és az élelmiszerigény jelentős ugrására lehet számítani. Ezzel párhuzamosan tovább növekszik a természeti erőforrások felhasználásának mértéke, miközben óriási mennyiségű hulladék keletkezik. Az egyre intenzívebb emberi tevékenység következtében a becslések alapján már az 1970-es évektől kezdve folyamatosan több erőforrást használunk fel, mint amennyit a Föld egy év alatt reprodukálni, vagyis újratermelni képes. Napjainkban egy év alatt olyan mértékű a fogyasztásunk, amelynek újratermeléséhez bolygónk méretének több mint másfélszeresére lenne szükség. Ez a „túlfogyasztás”, vagyis a természeti erőforrások túlhasználata nem mondható újkeletű jelenségnek: a túlfogyasztás és a vesztünkbe rohanás ékes példája a Húsvét-szigeten élő őslakosok története (a sziget története egy következő részben kerül részletezésre).

A túlfogyasztás dátumának változása, illetve a megfigyelhető tendencia szemléltetése céljából a Globális Ökolábnyom Hálózat (Global Footprint Network) minden évben kiszámítja, hogy az adott évben az emberiség teljes erőforrás-felhasználása milyen

arányban van a Föld reprodukáló képességével. A Globális Túlfogyasztás Napja tehát azt a dátumot jelöli, melyet követően az emberiség már több erőforrást használt fel, mint amennyit a Föld egy év alatt megtermelni vagy megújítani képes. Ezt a napot követően mi (vagyis az emberiség) tulajdonképpen már hitelből élünk.

Az ábrán megfigyelhetjük, hogy 1970 körül még éppen egybeesett az erőforrás-felhasználás azzal, mint amennyit a Föld megújítani képes. Az utóbbi öt évtizedben viszont egy folyamatosan romló tendencia érvényesült. Érdekes módon az utóbbi 50 év legnagyobb „javulását” a 2020-as évben jelentkező globális világjárvány és annak emberi tevékenységre gyakorolt hatásai okozták, melyek – ha csak ideiglenesen is – fenntarthatóbb irányba terelték az erőforrás-felhasználást. A 2021-es évben a túlfogyasztás körülbelül a 2019-es szintre ugrott vissza. A kalkulációk alapján 2021-ben a Globális Túlfogyasztás Napja július 29-re esett, vagyis az év további részét már a „vörös tartományban” töltöttük. Hazánkban ennek dátuma 2021-ben június 8., mely több mint másfél hónappal korábbi időpont a világtátlaghoz képest.

A fenti részletek ismeretében kijelenthető, hogy a jövőben még nagyobb jelentőséget kapnak az olyan fenntartható megoldások és modellek, melyek hozzájárulhatnak az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és fenntarthatósági törekvések sikerességéhez. Ezek kapcsán kiemelt fontossággal bírnak mind a megelőző intézkedések, mind pedig a már meglévő tünetek kezelésére irányuló tevékenységek. A lehetséges intézkedésekre példa a körforgásos gazdaság koncepciója, amely az elvesz-termel-eldob

filozófia felváltását célozza meg, a gazdaság legkülönbözőbb területein.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-20-4 kód-számú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

Írta: Gabnai Zoltán alumni bizottsági tag

Valahol a messzeségben

„Messze-messze, a magyar tengeren is túl, valahol egy eldugott kis helyen...”

Valószínűleg már mindannyiunk fejében megfordult, hogy jó lenne elköltözni valahova messzire, ahol senki se lát, senki sem szól bele az életünkbe, és létre tudjuk hozni a saját kis „Paradicsomunkat”. Van, akinek ez csak egy örök álom, de akad, aki mer az álmainak élni. Így történt ez volt bizottsági tagunkkal, az egyetemen sokak által ismert Duzs Lacival és kedvesével, akik elindultak egy nap a környezettel való együttélés útján.

Számunkra példamutató akaraterővel és elhivatottsággal rendelkező párosunk gondolt egy merészet, és kilépett a hétköznapi világából. Mindketten Debrecenből indultak, útjaik keresztezték egymást, és kissé talán a komfortzónájukból kilépve egy nagy lépéssel „ÚJ ÉLET” elébe néztek az ország másik felén. Úgy néz ki, hogy történetük Olaszfán (Vas megye) folytatódik, ahol megteremtették a „REJTEKHEGY”-et. A helyszín

a Zalai-dombságban található, a természet által körülölelve. Jellege egy tanyára hasonlít, melynek megközelítése is nehézkes, ugyanakkor csodás. Rengeteg felújításra volt, van (és valószínűleg lesz is) szükség, de nem rettentek meg, többek között az áram hiányától és a kiépítetlen vízhálózattól. Elkötelezettségük, hogy minél környezettudatosabban éljenek, így mára a lehetőségeikhez mérten megoldották az előbb említett problémákat NAPELEM ÉS FÜRT KÜT segítségével. Szomszédok nélkül ugyanakkor állatszeretetükből adódóan mára 2 macskával, 1 kutyával, 1 bocival és 3 kecskével osztozkodnak tanyájukon. Életük nap mint nap rejt meglepetéseket, viszont beszámolóik alapján a boldogság egy percig sem hagyja el az életüket.

A nyár folyamán náluk tett látogatásunk során megismerhettük a körülményeket, amelyek többünkben mérhetetlenül szép emlékeket hagytak, amit eljöveteleink óta hiányolunk. A helyszínen minden pillanat, a szabadság, a friss levegő, esténként a tiszta égbolt, mind lehetőséget ad a teljes feltöltődéshez.

Amennyiben kíváncsi vagy a teljes történetükre, esetleg érdekel, hogyan alakul a saját kis világuk, keresd őket Instagramon és Facebookon Rejtekegy néven.

Mi pedig kívánunk sok-sok boldog percet és tartalmas időtöltést Nekik!

Írta: Vigh Marcell alumni bizottsági tag

Almássy Lehel fordítása:

Mary Shelley: Frankenstein 13. fejezet (részlet)

„A lady lovon ült, egy vidéki férfi volt a kalauza. Fekete ruhát viselt, vastag fekete fátyol borította. Agatha feltett egy kérdést, amire az idegen lady csupán egy névvel felelt, amit édes akcentussal ejtett ki: Félix. A hangja dallamos volt, egyik barátoméhoz sem hasonlított. Amint meghallotta a nevét, Félix gyorsan a lady előtt termett, aki ahogy meglátta őt, hátravetette a fátylát, és én megpillantottam egy angyali szépségű, érzékeny arcot. A haja hollófekete volt és csillogó, különösen befonva; a szemei feketék voltak, mégis szelídek, ugyanakkor elevenek; arcvonásai szabályosak, a bőre pedig bámulatosan sápadt. Az arca mindkét oldalát bájos rózsaszín árnyalta.

Félixet elragadta a boldogság, amikor megpillantotta őt, a bánat minden vonása eltűnt az arcáról, és azonnal olyan eksztatikus örömet sugárzott, amiről nehezen hittem el, hogy egyáltalán lehetséges; a szemei szikráztak, a tekintetét előntötte a boldogság, és ebben a pillanatban úgy gondoltam, ő ugyanolyan gyönyörű, mint az idegen lady. A ladyt láthatóan más érzelmek kerítették hatalmukba, letörölt néhány könnyet bájos szemeiről, odanyújtotta a kezét Félixnek, aki elragadtatottan csókot lehelt rá és megszólította őt; már amennyire képes voltam kivenni, úgy hívta őt, édes arabusom. Úgy tűnt, a lady nem érti Félixet, de azért mosolygott. Félix segített neki leszállni a nyeregből, elküldte a lady kísérőjét, majd bevezette őt a házba. Félix néhány szót váltott az apjával, és ekkor a fiatal idegen Félix apja elé térdelt, még kezét is csókolt volna neki, de a férfi gyorsan felségítette a ladyt és gyengéden átölelte.”

Vlkonec – Ölveti László felvétele

Az Egyetemi Élet folyamatosan várja verseiteket, prózáitokat a szepszelet@gmail.com-ra vagy a szerkesztőség címére!

A szegény sorsból indulók esélyei

A szocializmus végével egy új időszámítás kezdődött a magyarországi emberek életében, hiszen kialakult a piacgazdaság, valamint a technológiai és gazdasági átalakulás közepette megugrott a munkanélküliek száma. A társadalom, a gazdaság és a munkaerőpiac nem tudott kellő gyorsaságban és mértékben adaptálódni a modern világ kihívásaihoz. Az országban már akkor elkezdett kialakulni a nyugati és keleti országrész közötti szakadék, amely azóta már nagyobb méreteket öltött. A hátrányos helyzetű régiók falvaiban az alacsony jövedelmű fiatalok többsége munkaszegény háztartásban él, és nem rendelkeznek azzal a kapcsolati hálóval, amely segíthetne nekik a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben. Egyre jobban elszigetelődnek, egyre nagyobb kirekesz-

tettségben élnek, rossz egészségi állapottal rendelkeznek. A munkaerőpiacra történő belépésüket nemcsak alacsony iskolai végzettségük nehezíti, hanem az is, hogy ezeken a területeken a munkahelyek hiányoznak, vagy éppen megközelíthetetlenek túl messze vannak lakóhelyüktől, vagy nincs olyan helyi tömegközlekedés kialakítva, amellyel el lehetne jutni a munkahelyre. Az ilyen helyzetből induló fiataloknak sokszor nincs jövőképük, nincsenek hosszú távú terveik, mert szocioökonómiai háttérük ezt nem teszi lehetővé. Gondolkodásmódjuk is eltér szerencsésebb, azonos korú társaiktól, hiszen sokan közülük már családot alapítanak, és gondolataink inkább akörül forognak, hogy hogyan fogják a családjukat eltartani. Így a tankötelezettségi kor betöltése után több

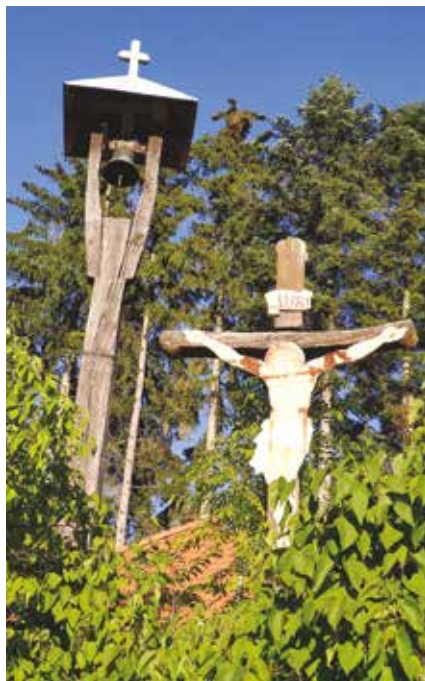
társukkal együtt kikerülnek az oktatási rendszerből, nem szereznek végzettséget.

Épp ezért problémáik kezelése komplex beavatkozásokat igényel. Szempontjukból különösen fontos az elérhető közszolgáltatások mennyisége és minősége, a megfelelő mennyiségű, mértékű és jól célzott szociális ellátások, az oktatási és közigazgatási intézmények elérhetősége. Fontos továbbá, hogy milyen kapcsolatokkal rendelkeznek (legyen az családi vagy intézményi). Amíg ezek a kapcsolatok működnek életükben, addig talán a kirekesztettség sem ölt olyan mértéket, amely egyértelmű leszakadással jár, és amely során ezek a fiatalok elvesznek a rendszer sülyesztőjében.

Nagy Alexa PhD-hallgató, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program

Vallási közösség mint integrációs tényező

A vallás, a migráció és az akkulturalizáció, valamint az ezen entitások közötti kapcsolatok globális és többé-kevésbé multikulturális környezetben való értelmezése jelenleg egy gyorsan növekvő kutatási terület. Az elmúlt évtizedekben egy felfelé ívelő tendencia mutatkozik azon vizsgálatok terén, melyek az akkulturalizációval összefüggő tényezők megértését vizsgálják, a bevándorlók pszichológiai és társadalmi-kulturális alkalmazkodási szempontjából. A XXI. század – technikai fejlettségével és ezáltal az információ szabad áramlásával, a közlekedés modernizációjával és a politikai rendszerek nyitottságával – olyan folyamatok expanzióját eredményezte, mint a migráció (egyre többen vállalnak munkát vagy tanulnak más országban). Abba azonban kevesen gondolnak bele, hogy a migráció egy huzamosabb (akár végleges) idejű tartózkodássá is válhat. Így akaratlanul is felmerül a kérdés, hogy mi történik az egyénnel a célországba való érkezéskor? Fogja-e tudni hasznosítani a már meglévő kulturális javakat, és ezek hozzájárulnak-e a társadalmi integrációhoz a befogadó országba? Az emberi kapcsolatok létfontosságát már számos kutatás bebizonyította. Hatása kiemelkedő szerepet játszik az integrációban is. Durkheim és iskolája a vallás fontosságának szerepét

hangsúlyozzák ki leginkább. Szerintük a társadalmiasulás legelemibb alapja, továbbá a vallást közösségteremtő erőnek, a civil társadalom erősségének, valamint a társadalmi integráció és konfliktuskezelés egyik alapvető tényezőjének nevezi. Feltételezhető, hogy a vallás szerepe az integrációban azért tekinthető eredményes faktornak, mert

bizalmat teremt mind a befogadó, mind a bevándorló partner között. Hiszen egy olyan társadalmi tőkééről beszélhetünk, amely az egyén társadalmi sikeréhez elengedhetetlen, annak hiányában dezintegráció következik be. Emellett intézményszerűsülhet is, amely már állami szinten legitimizálja a rendszert. Amikor az egyén kultúráját vált, elszakad addigi kapcsolataitól, melyek bizalmi alapon szerveződtek, és az új helyen olyan erőforrásokba fekteti tőkét, amelyek az eredetihez hasonló alapon szerveződnek. Ez képi az alapját az integráció sikerességének. A vallásos hálózatok (közösségek) lehetőséget biztosítanak arra, hogy az egyén felnőtt modell személyt találjon, illetve olyan korcsoportos társaságot, akikkel konstruktív (proszociális) tevékenységeket végezhet. Az aktív közösségi részvétel, a vallásos aktivitás az antiszociális magatartásokat markánsan csökkenti. Az eddigi eredmények és a szakirodalom is alátámasztották a vallás társadalmi integrációs befolyását a kapcsolathálókon keresztül. Mind a nemzetközi, mind a hazai kutatások kimutatták, hogy a közös értékek mentén szerveződő helyi szervezetekbe való bekapcsolódás pozitív hatással bír, és támogatja az akkulturalizációt.

Dobó Anna PhD-hallgató, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program

Must, mi következnek

A DESzínházban ősszel fesztivál van. Így zajlik ez már egy évtizede. Kezdődött az ESZTi fesztivállal, folytatódott a DESZT-tel, hogy 2020-ra egy nagyszabású kéthetes fesztivál terve kristályosodjon ki. Utóbbi megrendezése a járványhelyzet miatt eltolódott, de idén végre sor került rá.

Az új rendezvény új nevet is kapott: I. MUST Ifjúsági és Egyetemi Összművészeti Találkozó néven csalogatta az érdeklődőket, október 11. és 23. között.

Az alcím azért megidézte az elődjét is: „VIII. Debreceni Egyetemi Színjátszó Találkozó” A MUST pedig egyszerre utal a muszáj, kell jelentésű angol segédigére és az októberi szüretre, amely a bor alapja.

A programkínálatban szerepeltek a DESZT-ről már jól ismert, hagyományos rendezvények, fellépők, és új elemek, új helyszínekkel. Az esemény megvalósulását egy közös román–magyar pályázat tette lehetővé, a ROHU, amelynek célja, hogy a két ország művészeti kapcsolatait szorosabbra fűzze, főleg Nagyvárad és Debrecen vonat-

IFJÚSÁGI ÉS EGYETEMI
ÖSSZMŰVÉSZETI TALÁLKOZÓ

kozásában. Így találkozhattunk román zenekarokkal, és filmmel is. Társszervezőként a Csokonai Színház teremtette meg az anyagi feltételeket, hiszen a ROHU pályázati projekt rajta keresztül bonyolódik. A programok a korábbihoz képest most sokkal jobban eloszlottak a hosszabb időnek köszönhetően, kevésbé voltak zsúfoltak, a színházi előadások után a szakmai beszélgetésen most is a DESZT-ről jól ismert arcok beszéltek meg a látottakat. Mercs János, Bakota Árpád színművészek, Lőkös Ildikó dramaturg, Szaffkó Péter egyetemi tanár, Regős János színész, rendező és Gyürky Kata irodalmár.

Elenyésző múlt

Astro Générale

Debreslam

Én vagyok a kíváncsi

11-én, hétfőn Szárnyaszegetten címmel bolgár és orosz abszurdokkal találkozhattunk a fesztivál egyik új helyszínén, a Csokonai Irodalmi Laborban (Kossuth utca 1.). Másnap Hofgárt Károly Elenyésző múlt című fotókiállítását nyitották meg a DESZ24 (Batthyány utca 24.) udvarán. A tervek szerint az udvar rendszeresen helyet ad a jövőben hasonló kiállításoknak.

Este Formanek Csaba egyik legújabb monodramáját élvezhettük végre Debrecenben, Az Én vagyok a kíváncsi az előadásnak is helyet adó Déri Múzeum felkérésére íródott, Ady Endre halálának 100. évfordulója alkalmából. A darab Ady egy titkos rajongójáról, a Kíváncsíról szól, akit Pusztai Luca alakít. Szerdán a Víztoronyban egy román és egy magyar együttes (Astro Générale, Wopo Wopo) zenéjét hallgathattuk a Pusztahang szervezésében. Idén az eddigieknél is nagyobb szerepe lett a slam poetrynek: 14-én a slamjeiről ismert Simon Márton és Háló Gergő adott egy különleges, hibrid műfajú estet. 15-én az Apolló moziban a Malter filmfesztivál filmjeit vetítették (másnap díjátadó volt ugyanott, a filmhez kapcsolódó

slamekkel), a Vojtina Bábszínházban pedig a Debreslam Kötelezően eszközhasználatos slamversenyén csettintgethettünk. Az első három helyet DESZínházások szereztek meg: Bakota Zalán, Birinyi Dominika és jelen sorok írója. 17-én vasárnap a SZESZ (Szegei Egyetemi Színház) előadásának tapsolhattunk, Rejtő Jenő: „mint egy költői hasonlat” című kabarémontázsát hozták. Még ugyanaznap Djourde Lebovic Ezredik éjszaka című művét mutatta be a DESZ Alkalmi Társulata. A +SHE+ és ajsa luna koncertre, a Pusztahang szervezésében, már a következő hét szerdáján került sor. 22-én, pénteken, a DESZ Tartuffe előadását láthattuk, a hírhedt képmutató ezúttal a Csokonai Irodalmi Laborban spriccelgette kézműves szenteltvizét.

A rendezvénysorozatot záró utolsó előadás 23-án este volt, a pécsi Janus Egyetemi Színház dokumentumjátékát adták elő, Kezembe temetem forró arcomat címmel. A programok szövegeiből nagyon izletes mustot facsartak nekünk a fellépők.

(eSTÉ)

www.deszinhaz.hu, Fotó: Csala Dorottya, Nagy Dávid

PÉCS
Kezembe temetem forró arcomat

Simon Márton

Malter

KULTopik: KULter stART díj, 100 ezer költő a változásért

Az idén 11 éves KULter.hu kortárs kultúrportál születésnapjához és az ezzel egybekötött KULter stART díjátadónak a debreceni Alternatív Közösségek Háza adott otthont. Az esemény szeptember 28-án, egy keddi estén került megrendezésre. Az érdeklődők a díjátadó után debreceni kötődésű költők, írók szövegeit hallgathatták meg a 100 ezer költő a változásért című kezdeményezéshez kapcsolódva.

Az estét Juhász Tibor, a portál felelős szerkesztője nyitotta meg. Köszöntője után kiemelte, hogy néhány nappal több, mint egy éve adta át Áfra János főszerkesztői pozícióját Váradi Nagy Péternek. Ezek után beszélt a KULter stART díj odaítélésének menetéről és a díj célkitűzéséről: „A díjjal olyan 30 évnél fiatalabb szerzők munkáját szeretnék elismerni, akik már kisebb mértékben igénylik a mentorálást, és kitartóan, nagy lelkesedéssel járulnak hozzá magas színvonalú szövegekkel az oldal működéséhez. A portál szerkesztősége először 2018-ban adta át a díjat Varga Ákos filmkritikusnak, következő évben Kovács Edward költő-kritikusnak, a tavalyi évben pedig Berényi Csaba filmkritikusnak.”

A díjra minden évben a portál rovatvezetői jelölnek ki 2-2 szerzőt, így jön létre a shortlist, innen pedig a szerkesztők választják ki a győztest. Idén Drávucz Zsolt, Énekes András Előd, Gál Kitti, Maczák Orsolya Rita, Orbán Krisztina, Ozsváth Eszter Judit, Töllli Szofia és Vados Anna került fel erre a listára. A díjazott végül Drávucz Zsolt zenekritikus lett, aki a pénzjutalom és az üvegplakett mellett értékes ajándécsomagokkal és támogatói felajánlásokkal lett gazdagabb.

Drávuczal Juhász Tibor beszélgetett a zenei újságíráshoz vezető útvjáról. A fiatal zenekritikus kiemelte a Quimbyhez fűződő különleges viszonyát, mesélt általános iskolai és gimnazista éveiről, valamint az egyetemen töltött időszakról is. Felsőfokú tanulmányait magyar-média tanárhallgatóként kezdte, majd váltott média és kommunikáció szakra. Első publikációja a Keret Blogon jelent meg, amelyet a Csaknekedkislány dupla albumáról írt. Munkájában nagy segítségére volt Énekes András Előd, aki rendszeresen véleményezte munkáit, konstruktív kritika megfogalmazása mellett folyamatosan felhívta figyelmét az új lehetőségekre is. Drávucz számára a zenekritika igazi hivatás, erre tett fel mindent, ebből szeretne megélni, úgy fogalmazott, nem is nagyon ért máshoz. Viszont ahhoz, hogy ez sikerüljön, tudja, teljes elkötelezettségre és alázatosságra lesz szüksége. Elmondása szerint undergroud zenei

érdeklődése kiszélesedett, mostanra ő is azok táborát erősíti, akik „mindenfélé” zenét hallgatnak, noha korábban ezt teljesen elképzelhetetlennek hitte. Kritikai nagy részét könnyűzenéről írja, úgy gondolja, ezekhez tud a legjobban viszonyulni, a legtöbbet hozzátenni. Komolyzenével nem foglalkozik, szerinte a műfajnak rá mint szerző és kritikus nincsen szüksége. A jazz mindig is érdekelte, ám még nem mert hozzáfogni az elemzéséhez, úgy hiszi, ahhoz még nem rendelkezik elegendő tudással.

A 2021-es KULTer stART-díjas beszélt még a mindenki életét fenekestül felforgató koronavírus-járvány zeneiparra gyakorolt hatásáról is. Véleménye szerint a lezárások leginkább a nagy zenekarokat érintették rosszul, hiszen a nagyobb tömegek mozgósítását lehetetlenítették el a korlátozások. A kisebb zenekarok könnyebben alkalmazkodtak, jobban éltek az online platformok nyújtotta lehetőségekkel, alternatív megoldásokkal.

A díj nyertese beszélt még a kontextuális körítés fontosságáról, céljának érzi, hogy a laikusok számára is érthető módon, ismeretterjesztő szándékkal fogalmazza meg kritikáit, ám a népművelői szerepkörtől eltávolodik. Azt vallja, mindenkinek megvan a saját zenei ízlése, ezen ő nem tud és nem is kíván változtatni. Megfogalmazott pár gondolatot a magyar zenekritika jelenlegi helyzetéről, a lemaradásokról, illetve külön kitért a Petőfi Rádió arculatváltására és az ürre, ami ezután a zenei beszélgetős műsorok körében keletkezett. Pozitívumként emelte ki, hogy mostanában egyre több podcast készül zenei témában.

Juhász kérésére Drávucz felsorolt pár zenekritikust, akik munkássága nagy hatással volt rá az elmúlt évek során: Dömötör Endrét, Huszár András, Énekes András Elődöt és Horváth Gergelyt emelte ki. Ezek után a jelenlévők kérdéseket tehettek fel a díjazottnak.

Az est második felében a 100 Thousand Poets for Change (100 ezer költő a változásért) című nemzetközi program keretein belül olvastak fel szövegeikből a meghívott írók, költők. A kezdeményezés célja, hogy „a résztvevők szövegekkel reflektáljanak a kor problémáira, és kiálljanak az általuk fontosnak tartott értékek mellett”.

Juhász Tibor a feszültség fokozása érdekében nem ábécérendben hívta ki felolvasni a költőket, hanem véletlenszerűen húzta ki a nevüket egy zsákból. A sorrend végül így alakult: Szegedi Eszter, Drávucz Zsolt, Láng Eszter, Kósa Eszter, Konyári Ildikó, Horváth Imre Olivér, Gyarmati Dominik, Maklári Judit, Lajtós Nóra, Szénási Miklós, Orbán Krisztina, Áfra János, és persze a legvégén, háromnegyed óras körömrágás után én is sorra kerültem.

Gyarmati Dominik

Horváth Adél

Láng Eszter

A szövegek tematikája változatos volt, eltérő mértékben kapcsolódtak a változás hívószóhoz. A felolvasás után kiéveztük a vénaszonyok nyarát, és kötetlen beszélgetésbe elegyedtünk az udvaron.

Horváth Adél, fotó: Áfra János

szélesebb körű, minőségibb, strukturáltabb és piacorientáltabb szakmai képzésekre a turizmus és a vendéglátás területén.

A turizmus – jellegéből adódóan – azon iparágak közé tartozik, ahol rendkívül meghatározó az emberi tényező. Az emberi erőforrás, a humán tőke fejlesztése az oktatáson keresztül valósul meg. A kutatás, fejlesztés és innováció (K+F+I) a turisztikai desztináció sikerességének létfontosságú eleme. Az éppen aktuális turisztikai trendek és folyamatok felismerése, elemzése, a közgazdaságtudományi ismeretek hatékony felhasználása, a kifinomult turisztikai menedzsment megléte, az idegenforgalomhoz kötődő szakmák ismerete, szakképzett munkaerő és menedzsment megléte növeli a hatékonyságot, és hosszú távú versenyképességet biztosít a turisztikai desztinációk számára.

A legtöbb szektor számára az oktatás és a humán tőke fejlesztése meghatározó. A magasan képzett munkaerő azonban nem feltétlenül a hazai turizmust erősíti. Az agyelszívás, vagyis a „brain drain” folyamata a munkaerő szabad áramlásának köszönhetően jelent meg az Európai Unió színterén is, ezzel számottevő migrációs folyamatokat eredményezve a szakképzetlen és a magasan képzett személyek körében egyaránt.

A kétezres években a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás területéről a szakemberek iránt minden képzettségi szinten megnőtt a kereslet, melynek oka valószínűsíthetően az európai uniós csatlakozással járó minőségi szolgáltatások térnyerésének köszönhető.

Az elmúlt években valószínűsíthetően történt némi változás, miután 2006-tól bevezették a magyar felsőoktatásban is a többciklusú képzési rendszert, mely révén 2006-tól a turizmus-vendéglátás alapszak (BSc) került kialakításra. A szak hirtelen népszerűsége tett szert, így a következő években többször szerepelt a legkedveltebb szakok között a jelentkezőszám alapján (pl. az alapszakok közül a 2011-es általános felvételi eljárásban a turizmus-vendéglátást első helyen választók alkották a harmadik legnépesebb csoportot, a gazdálkodási és menedzsment, illetve az osztatlan jogász képzést követve).

Több szerző is rámutatott arra, hogy a turizmus-vendéglátáshoz köthető magyar munkavállalók nagy része külföldön (például a hazai munkavállalók által preferált Ausztriában és Németországban) helyezkedik el. Azok, akik pedig Magyarországon maradnak, gyakran nem rendelkeznek megfelelő képzettséggel, tapasztalattal és a pozíció betöltéséhez szükséges nyelvtudással, így hiába számolhatunk olykor magas szintű munkanélküliséggel, a szakképzettek pótlása az ágazatban akadályokba ütközik.

Egy 2019-ben megjelent cikk alapján nemcsak szakképzettséget nem igénylő pozíciók állnak üresen, hanem a turizmus-vendéglátás területén magasan kvalifikált, több éves gyakorlattal rendelkező munkaerőre is óriási igény lenne. Többek szerint azonban nem minden területet érint a turizmusban a munkaerőhiány, viszont a szakácsok és a felszolgálók esetében nagyon nagy igény mutatkozik a munkaerőre. A felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek hiánya nem érzékelhető a munkaerőpiacon.

A 2020-as évben lesújtó pandémia hatására nagy mértékben romlott a munkavállalók helyzete, mivel feltehetőleg a turizmust és a vendéglátást érintette a legsúlyosabban a világjárvány. Egyes források kijelentik, hogy a COVID-19 a turizmus és a vendéglátás számára nagyobb pusztítást jelentett, mint a második világháború. Az ezekben az iparágakban dolgozókat ráadásul még azért is érinthette súlyosabban a pandémia, mivel a világjárvány előtt csak kevesüknek volt folyamatos munkaszerződése, gyakori viszont az önfoglalkoztatás, a szezonális és az alkalmi munka az ágazatban.

Világ szinten 2020-ban a nemzetközi utazások száma 74%-kal maradt el az egy évvel korábbi azonos időszaktól, köszönhetően a szigorú utazási korlátozásoknak és az egészségügyi elővigyázatosságból fakadó keresletcsökkenésnek. Kimutatható továbbá az is, hogy az elmúlt évben mintegy egy milliárddal kevesebb turisztikai célú nemzetközi utazás valósult meg.

2020 elején Európában is megjelent a koronavírus, azt követően pedig nagyon gyors ütemben kezdett terjedni a betegség, amit a járványügyi hatóságok hazánkban márciusban mutattak ki legelőször. A fertőzés terjedésének megfékezése érdekében több olyan intézkedés is született, amelyek jelentősen befolyásolták a munkaerőpiaci folyamatokat, a munkáltatók egy része átmenetileg szüneteltette a tevékenységét, akadtak azonban olyan vállalkozások is, melyek a vírus okozta nehézségek hatására végleg bezárni kényszerültek. A munkavállalói oldalt tekintve a KSH rámutatott arra is, hogy az online, digitális oktatásra kényszerülés és az óvodák, bölcsődék ideiglenes bezárása miatt sok szülő kénytelen volt szüneteltetni a munkavégzést. Közülük sokan fizetett vagy fizetés nélküli szabadságra mentek, így a szabadságon vagy betegszabadságon lévők száma duplája volt az előző év azonos időszakához képest. A statisztikai hivatal adatai szerint a távolmaradás legjellemzőbb okaként 101 ezer fő a koronavírus-járvánnyal összefüggő okot adott meg.

A Magyar Szállodák és Éttermek Szövetségének (MSZÉSZ) 2020-as becslése szerint a szállodák esetében 30-40%, a vendéglátásban 70-80% lehetett a járványhelyzet alatti leépítés mértéke. Mindezek figyelembevételével kiemelten fontos szegmensnek tartom a turizmus és a vendéglátás területén az oktatás és a kutatás, fejlesztés és innováció (K+F+I) szerepét.

A turizmus által generált munkahelyek számát és súlyát a nemzetgazdaságban igen nehéz pontosan behatárolni, lévén hogy a szálloda- és vendéglátóiparban nyújtott állásokon kívül számos más területen végzett tevékenységet sorolhatunk a turizmus által generált munkahelyek közé, melyeket a turizmus közvetlenül vagy közvetve befolyásol. Nehézséget okoz a pontos mérésben a nem idegenforgalmi jellegű településeken található vendéglátóipari munkahelyek megléte, melyek főként a helyiek szükségleteit elégítik ki, valamint a turisztikai településeken szezonális és részmunkaidős foglalkoztatásúak, akik nem szerepelnek az egész évben betöltött állásokat nyilvántartó statisztikákban.

A turizmus szektor speciális munkaerőigényét bizonyítja, hogy az ágazatban foglalkoztatott munkaerő szakképzettségi igénye összetett: szakképzetlen és magasan kvalifikált munkaerő is egyaránt szükséges a szektor zavartalan működéséhez.

Még keresik a megfelelő formát

Úgy tűnik, még formálódnia kell ebben a szezonban a DEAC jégkorongcsapatának, akik lapzártánkig tizenkét mérkőzés után három győzelemmel és kilenc vereséggel a tabella nyolcadik helyén állnak.

A csapatra sajnos sérülések terén is rájár a rúd, az Erste Ligát úgy kellett elkezdniük, hogy kapusuk, Hetényi Zoltán nem segíthette a csapatot. Hetényi még augusztus végén, a férfi jégkorong-válogatott rigai olimpiai selejtezőtornáján szenvedett lábsérülést a lettek elleni mérkőzés első harmadában. A sérülése makacsnak bizonyult, nyolc hét kihagyásra kényszerült, így tíz mérkőzésen kellett nélkülöznie a cívisvárosiaknak a kiváló hálóőrt. A csapat az első Erste ligás találkozásán a MAC otthonába látogatott. A DEAC két újoncot is avatott, a kapuban Hetényi helyett a mindössze tizenhét éves Antek Tamás védett, valamint Jakabfy Sámuelnek is ez volt az első élvonalbeli megmértetése. A meccs végül hosszabbításban dőlt el az Újbuda javára. A következő fordulóban a MAC látogatott a Debreceni Jégcsarnokba, a kapunkat ezúttal is Antek védte. A DEAC összességében többet lőtt kapura a fővárosiaknál, de a MAC kivitelezései pontosabbak voltak, David Musial tanítványainak a védekezése még nem volt teljesen a helyén, ezeknek köszönhetően nagyarányú, 3:7-es győzelemmel térhetett haza az Újbuda. – Nem volt jó mérkőzés számunkra, sajnos az utolsó tíz percben kezdtünk el játszani. A mérkőzés előtt megbeszélteket nem tudtuk megvalósítani. Rosszul kezdtük a szezont, javítanunk kell ezen, és dolgozni fogunk rajta, hogy a folytatás jobb legyen. Sorozatban fognak most jönni a mérkőzések, jobbnak kell lennünk – jelentette ki a mérkőzést követően David Musial vezetőedző.

A következő találkozóiig 48 óra sem telt el, a Titánok látogattak a DEAC otthonába. A DEAC próbált túllépni a MAC elleni vereségeken, ami a játék képe alapján úgy tűnt, sikerült. A cívisvárosiak az első másfél harmadban szorgos munkával örölték fel a

fehérváriak ellenállását, akiknek ezután csak kontrákra futotta az erejéből, ám ez már nem volt elég ahhoz, hogy javukra fordítsák a mérkőzést. A DEAC így végül megszerezte első győzelmét a Ligában, 2:7-re múlták felül ellenfeleiket. Sajnos a Titánok legyőzése nem volt elég ahhoz, hogy Csíkszereda ellen is pontokat szerezzenek a mieink. Noha a szezonbeli legjobb játékokat mutatták az egyetemisták, jó volt a kapusteljesítmény – ezúttal is Antek védte a kapunkat –, a támadójátékra sem lehetett panasz, a játék képe látványos volt, a harmadik harmad döntötte el a mérkőzést. A második játékrész végén – az elsőhöz hasonlóan – döntelennel mentek pihenni a csapatok, a záró harmadban azonban a Csíkszereda hibázott kevesebbet, ezzel sikerült felülkerekedniük. – Az utolsó húsz perc döntött, azon belül is az, hogy mi hány hibát követtünk el, és az ellenfelünk mennyit hibázott. Mi kétszer hibáztunk, amiből kétgólos hátrányba kerültünk, ezután próbáltuk nyomás alá helyezni őket, de betalálni már nem sikerült – értékelte David Musial a mérkőzés után.

A következő fordulóban a Brassó együttese látogatott a Debreceni Jégcsarnokba. A kapukat ezúttal is Antek védte. A mérkőzés kedvezően indult, az első harmadban sikerült megszerezni a vezetést, de hamar érkezett rá válasz a Brassótól. A második harmadban Turcotte góljával ismét a DEAC került előnybe, de aztán kettős hátrányban kellett bizonyítani. A vendégek éltek a lehetőséggel, és sikerült egyenlíteniük. Túllendülve az emberhátrányos védekezésen végül egyre magabiztosabbak lettek az egyetemisták. Vokla Roland és Spirko góljainak köszönhetően hirtelen kétfólos vezetést szereztek David Musial játékosai, majd Dalecky talált be, ő a fórt használta ki. A Brassó teljesen összezavarodott, ennek köszönhetően begyűjtöttek még egy kiállítását, amire Kloz válaszolt egy góllal, így a végeredmény 8:4-es debreceni győzelem lett. – Szerintem ma jól játszottunk, a kulcs az volt, hogy ki tudtuk védekezni a Brassó előnyét 5 a 3 ellen. Ezután sokkal jobban kezdtünk játszani, sikerült emberelőnyös gólokat szerezni. Pontokat kell gyűjtenünk, és amíg egy nagyon fontos játékosunk, Hetényi Zoli hiányzik, mindenkinek többet kell hozzátennie a mérkőzésekhez. Természetesen a Brassó legyőzése önbizalmat ad a srácoknak, és ezzel az önbizalommal állhatunk oda a következő meccsnek a Liga másik topcsapata, a Fradi ellen. Ellenük is megpróbáljuk a legjobbunkat nyújtani – értékelt a mérkőzés után a vezetőedző.

Sajnos a négygólos győzelem nem hozta meg a már nagyon várt győzelmi szériát, a DEAC a soron következő öt mérkőzésen sorra alulmaradt. Az erdélyi túrán, ahol mindhárom erdélyi csapattal

játszottak egymás után, nemcsak Hetényit kellett még mindig nélkülözniük, hanem a szintén sérülésből lábadozó Novotnyt is. A csapat tizenegyedik Erste Liga-mérkőzésén végre Hetényi Zoltán is jégre léphetett, valamint Novotny is játékra jelentkezett a Titánok ellen. A találkozón végig a DEAC uralta a játékot, noha ez a kezdő és záró harmadokban gólokban nem mutatkozott meg. A védekezés még mindig elmaradt a kívánt szinttől, de az utolsó harmadban nagy sebességgel játszottak az egyetemisták, és jobban koncentráltak, ezzel szétzilálták a fehérváriak védekezését, és behúzták a találkozót.

Az utolsó fordulóban a Győr látogatott a Debreceni Jégcsarnokba. Sajnos most sem volt elég az előző meccsen elért győzelem ahhoz, hogy beinduljon a cívisvárosiak szekere, már ami a győztes szériát illeti. Az ellenfél élesebbnek bizonyult a találkozón, a jó periódusokban sem tudták góllá váltani a helyzeteket a debreceniek, ami végül idegességet és sok hibát eredményezett. – Próbáltuk a legtöbbet kihozni magunkból; az első két harmadban szoros volt a mérkőzés, 2-1-nél úgy gondoltam, hogy megnyerhetjük, de aztán két gólt engedtünk az ellenfelünknek, egyedi hibákból. Dolgozunk tovább, holnap pihenőnapot kapnak a srácok, de utána ismét elkezdzünk dolgozni, készülünk a következő meccsre, ahol jobbnak kell lennünk – nyilatkozott David Musial vezetőedző.

forrás: deac.hu

Eredmények:

Erste Liga:

- MAC HKB Újbuda – DEAC 3:2 (1:0, 1:2, 0:0, 1:0)
- DEAC – MAC HKB Újbuda 3:7 (0:2, 0:2, 3:3)
- Titánok – DEAC 2:7 (1:2, 0:2, 1:3)
- DEAC – Sport Club Csíkszereda 4:6 (2:2, 2:2, 0:2)
- DEAC – Brasov Wolves 8:4 (1:1, 5:1, 2:2)
- DEAC – FTC-Telekom 1:4 (0:2, 0:0, 1:2)
- UTE – DEAC 4:0 (0:0, 2:0, 2:0)
- Gyergyói Hoki Klub – DEAC 3:2 (0:1, 1:0, 2:1)
- Brasov Wolves – DEAC 4:2 (1:0, 2:1, 1:1)
- Sport Club Csíkszereda – DEAC 6:3 (1:0, 4:0, 1:3)
- DEAC – Titánok 6:2 (1:1, 1:1, 4:0)
- DEAC – UNI Győr ETO HC 2:5 (0:1, 1:1, 1:3)

Csak a DEAC!

Adósak vagyunk az egyetemi futballbarátok számára három hétvége eredménylajstromával, amelyek rendkívül vegyesre sikeredettek. Ezt támasztja alá harmadosztályban szereplő kirakatsapatunk számsora is, hiszen mindhárom féle eredményből produkáltak egyet-egyét. Ezzel szemben megye I-es gárdáink két-két vereséget és egy-egy döntetlent tudhatnak maguk mögött. (Az eredményeket lapzántánk időpontjáig közöljük.)

A frissen feljutott Hajdúszoboszló otthonában vívott megyei rangadót Sándor Tamás legénysége, s zsebelt be értékes egy pontot. A hazaiak ugyan kétszer is előnyhöz jutottak a 90 perc során, ám futballistáink mindig talpra tudtak állni, először Oliver Tochukwu akcióból szerzett góljával, majd Spitzmüller István büntetőjével. A pontosztokodásnak hála sikerült maga mögött tartania a fürdővárosiakat Székely Dávidéknak a dobogóért folytatott küzdelemben, ennek egy újabb fontos állomása éppen a következő hétvégén volt esedékes.

Az egyik, ha nem a legnagyobb rivális Kazincbarcikát a Dóczy József utcában fogadták labdarúgóink, ám sok előnyét a hazai pályának nem élvezhették. A szünetig már két tizenegyes is értékesítettek a borsodiak, s ugyan a fordulás után egy gólváltás erejéig felcsillant a remény, hogy visszakapaszkodhat a meccsbe együttesünk, ám kapusunk

kiállítása végleg megpecsételte focistáink sorsát. 4-1-es győzelmükkel 11 pontra növelték előnyüket a második helyért vívott küzdelemben. A tekintélyes előny azonban már rögtön a következő játéknapon apadt, hiszen a sárga-kékek kikaptak a Kisvárdai II. otthonában, míg a Sándor-tanítványok a Békéscsaba tartalékjai ellen szereztek három pontot csapatkapitányunk, Spitzmüller István találatának hála. Futballistáink hátránya így tíz pont a listavezető BKV Előrével, s nyolc a dobogó második fokán állomásozó Kazincbarcikával szemben.

Két nagyarányú vereségbe szaladt bele az idáig remeklő DEAC II. gárdája, előbb a kiváló támadó focit játszó Hajdúsámson ellen maradt alul 5-0 arányban, majd a listavezető Balmazújváros otthonában kapott ki 3-0-ra. A nagy pofonok szerencsére nem taglították le teljesen fiataljainkat, s sikerült pontot csenniük a középszínpadon tanyázó Nyíradony vendégeként. Katona László legényei ugyan több komoly lehetőséget is elpuskáztak az összecsapás során, ám egyszer sikerült túljárniuk a hazai hálóőr eszén, ekkor Papp G. Benedek pókhálózt ki az egykori DEAC-os Rác Tamás kapuját. A pontosztokodás eredményeképp tartalék-csapatunk megőrizte ötödik helyét a táblázaton, egy pozícióval megelőzve épp a nyíradonyiakat, valamint kettővel a testvér-gárdának számító DASE alakulatát.

Azt a DASE-t, amely szintén két vereséget, s egy „ikszet” könyvelhetett el az utóbbi fordulóiban. Sárrétudvariban egy remek

első félidő után még előnnyel vonulhattak szünetre a mieink, ám Bucz Bence találatát követően egy jól eltalált szabadrúgásból, s egy bedobás utáni kavarodásból maguk javára fordították az állást a házigazdák, amit nem engedtek ki a kezük közül. Szintén egy remekbe szabott szabadrúgás, valamint két jól végigvitt kontra jelentette a mieink vesztét a Hajdúnánás elleni, meglehetősen furcsa felfogásban vezetett hétközi derbin, a gárda két alapembere is a kiállítás sorsára jutott. A kissé megtizedelt s lehagolt DASE-sok azonban nem feltartott kezekkel érkeztek ezután Hajdúsámsonba sem! Ezt jelzi, hogy a mérkőzés hajrájáig 1-3 állt az eredményjelzőn, Csák, Deák és Éles góljainak hála. Ekkor azonban a semmiből szépiteni tudott ellenfelünk büntetőből, majd nem sokkal a lefújás előtt szintén tizenegyesből az egyenlítés is összejött vendéglátóinknak. A bajnokság tizenegyedik fordulójához érve a tabella hetedik pozíciójában állomásozik alakulatunk, belátható, három pontos távolságban a negyedik helytől.

Csapataink soron következő hazai mérkőzései:

DEAC-Újpest FC II, november 7.,
13:00, DEAC-pálya

DEAC II-Vámospércsi BSE, november 6.,
13:30, Agrárpálya

DASE-Monostorpályi SE, november 13.,
13:30, Agrárpálya

A tabella negyedik helyén kosárlabdázóink

A biztató szezonkezdet után kisebb hullámvölgybe kerültek kosárlabdázóink, akik jelenleg (lapzártánkkor) négy győzelemmel és három vereséggel a Tippmix férfi NB I. A csoportjának negyedik helyén állnak. Az egyetemisták mozgalmas hónapokat tudhatnak maguk mögött; az előző szezon végén a korábbi vezetőedzővel, Kovács Adriánnal váratlanul szerződést bontott a DEAC, majd nem sokkal később bejelentették az új tréner, Milenko Topics érkezését. A csapat is átalakult, bár az előző keret magja megmaradt, viszonylag sok új játékos érkezett Debrecenbe. A szezonkezdet előtt kiderült, hogy a gárda új szponzorral egyezett meg, a DEAC-cal három éves szerződést aláíró Tungsram lett a névadószponzor. Az alapozás időszakáról és a szezon első mérkőzéseiről Polyák László csapatkapitánnyal beszélgettünk.

– Kettős érzés volt bennem az alapozás elején, hiszen bár új csapat alakult, a csapat magja megmaradt. Viszonylag sok új érkezőnk volt, de zömében olyan játékosok, akik korábban is játszottak már Magyarországon, így minimum látásból ismertük egymást – kezdte a beszélgetést Polyák. – A vezetőedző, Milenko Topics viszont még nem dolgozott Magyarországon, így kíváncsian vártuk, milyen lesz vele a közös munka. Az már hamar kiderült, hogy teljesen más mentalitást képvisel, mint Kovács Adrián. Topics, mondhatni, régi motoros a sportágban, ehhez mérten megtalálhatóak a játék elemeiben régebbi elemek is, szereti az egészpályás támadásokat, a hosszú, kemény és fárasztó edzéseket. Az alapozás első napjaiban, heteiben ehhez a másfajta terheléshez kicsit hozzá kellett szoknunk, fel kellett vennünk a ritmust. Akkor még láttam kétségbeesett tekinteteket, de ahogy mi is belerázódtunk a közös munkába, és a bajnoki rajtához közeledve kicsit visszavettünk az edzések tempójából, erősségéből, érezhető volt, hogy jó kis csapat formálódott, és a fizikai munka is kifizetődő volt. Topics személyében egy nagyon jó embert ismertem meg, aki az élet minden területén maximalista. Hisz bennünk, de cserébe elvárja, hogy mi is higgyünk benne. A csapat is hamar összeszokott, nagyon jó a hangulat, mindenki a kosárlabdára koncentrálni. Az edzéseken kívül sokat találkozunk, hetente két-három alkalommal szervezünk közös programokat, beülünk valahova kávézni vagy ebédelni, de olyan is előfordul, hogy edzések után ott maradunk az öltözőben, beszélgetni egy kicsit. Játék terén eddig úgy érzem, hogy mindenki képes megújulni mérkőzésről mérkőzésre, támadásban nem hiszem, hogy problémáink lesznek, úgy gondolom, hogy a védekezés lesz a játékunk kulcsa, ha azt sikerül teljesen összerakni, akkor nagy meglepetések nem érhetnek minket – mondta a DEAC meghatározó játékosa, aki a célokról is beszélt.

– A célokat már a szezon elején definiáltuk, mindenki az első helynek örülne a legjobban, de az alap elvárás az első három hely valamelyikének megszerzése, hiszen már úgy is kvótát szerezne a nemzetközi szerepléshez vagy a BL-be, vagy az Eurokupára. Egy első hellyel viszont még a tavalyi szereplésünket is felülmúlnánk. A keret szerint és a háttér alapján úgy gondolom, nem elrugaszkodott elképzelés, hogy az első háromban végezzünk, én legalábbis nagyon csalódott lennék, ha lecsúsznánk a dobogóról – mondta

Polyák, akinek ez a negyedik szezonja a cívisvárosban. – Az első két, Nyíregyháza és Pécs elleni mérkőzésünk úgymond kötelező győzelem volt, hogy biztosítsuk a helyünket a bajnokságban, illetve kellő önbizalmat gyűjtsünk a folytatáshoz. A harmadik, Alba elleni mérkőzés már nehezebbnek ígérkezett. A fehérváriak nagyon jó csapat, a keretük alapján szerintem a legjobb ötben lehetnek a végelszámolásnál. Hiányzott két meghatározó játékosuk, de úgy gondolom, hogy a mutatott játékunk képe alapján, ha teljes kerettel jöttek volna, akkor is győzni tudtunk volna – osztotta meg véleményét a csapat első meccseiről a csapatkapitány.

Eredmények:

Tippmix férfi NB I. A. csoport:

1. forduló: DEAC-Tungsram – HÜBNER Nyíregyháza BS 79-65 (14-19, 23-13, 25-13, 17-20)
2. forduló: Pécsi VSK-VEOLIA – DEAC-Tungsram 63-88 (13-25, 16-20, 10-17, 24-26)
3. forduló: DEAC-Tungsram – Alba Fehérvár 88-73 (34-21, 26-13, 14-20, 14-19)
4. forduló: Szolnoki Olajbányász - DEAC-Tungsram 79-78 (21-22, 22-15, 16-13, 20-28)
5. forduló: DEAC-Tungsram – Sopron KC 79-72 (28-15, 15-22, 16-17, 20-18)
6. forduló: DEAC-Tungsram – Egis Körmend 76-89 (20-8, 24-20, 15-27, 17-34)
7. forduló: Kaposvári KK - DEAC-Tungsram 96-91 (27-25, 14-18, 24-14, 19-27, 12-7)

Tabella:

1. Falco KC Szombathely
2. Szolnoki Olajbányász
3. Duna Aszfalt-DTKH Kecskemét
4. DEAC-Tungsram 4 győzelem 3 vereség

I thought she was a pirate 😂

IDEÁLIS TÁVOLSÁG A SZEMED ÉS
A MONITOROD KÖZÖTT: 9562 KM

Startlap | utazás

NYELVOKTATÁS

NÉMET

Német nyelvvizsgára
készíték fel a következő szinteken:
Kezdő
Középhaladó (Origó)

14 éves kortól korrepetálást is vállalok

Nagy Éva 0630 319 1834
(nyugdíjas egyetemi lektor)

Explore Debrecen
with a local
by your side

↑

🌐 exploredebrecen.com
f @ExploreDebrecen 📷 @exploredebrecen

 otpjúnior

Megszerezni a jogsit elég nagy lépés

A FELELŐSSÉG LEHETŐSÉG.

**AHOGY AZ IS, HA OTP JUNIOR SZÁMLÁT
NYITSZ, 24 ÉVES KORODIG HAVI 0 FT-ÉRT.**

A tájékoztatás nem teljes körű, ezért az ajánlat részletes feltételeiről érdeklődj az OTP Bank fiókjaiban és a honlapunkon közzétett üzletszabályzatból és hirdetésnyből.

FM90CAMPUS |

mindig friss

**TÖBB MŰSOR, TÖBB ÉLMÉNY
TARTALMAS SZÓRAKOZÁS**

 [#fm90campus](#)
www.demedia.hu